

Hirschler Vilmos üveges beszél a szakmájáról

ÜVEG A LAKÁSBAN – IDŐTLEN VARÁZSLAT!

Dr. habil Gerencsér Kinga

A régi korok embere sok ezer éve a vulkanikus kőzetformációkban talált rá az obszidiánra (üvegesen megdermedt lávára), arra az alig átlátszó, fekete színű anyagra, amely minden valószínűség szerint a mesterséges üveg elődje volt. A természet egy másik anyagátalakító folyamatban is létrehozta az üveget: a becsapódó villám perzselő hője átalakítja a sivatag homokját. Csillámló, áttetsző, üvegszerű anyagot hoz létre, a fulguritot (villám olvasztotta üveg). Ezek a természeti képződmények vezethették rá a megfigyelés alapján az emberiséget a tudatos üvegekészítő munkára.

Az üveg általános értelemben amorf anyag, amelynek egyes tulajdonságai a folyadékokra jellemzőek. Az üveg olyan keverék anyag, amely lehűlés közben kristályosodás nélkül jut mechanikailag szilárd állapotba.

Az üvegtárgyak sokáig alapvetően dísz tárgyak (vagy azok részei) voltak. Ennek megfelelően az üvegműveség sokáig egységes szakma volt: az üveget ott formázták, díszítették, ahol gyártották. Az elkülönülés foko-

zatos volt, és útja a félkész termékek árusításán át vezetett, pl. a muranói üvegesek millefiori rudakat exportáltak a szétváláshoz. A Habsburg-birodalomban a cseh kristályüveg gyártása és csiszolása már jelentősen elkülö-

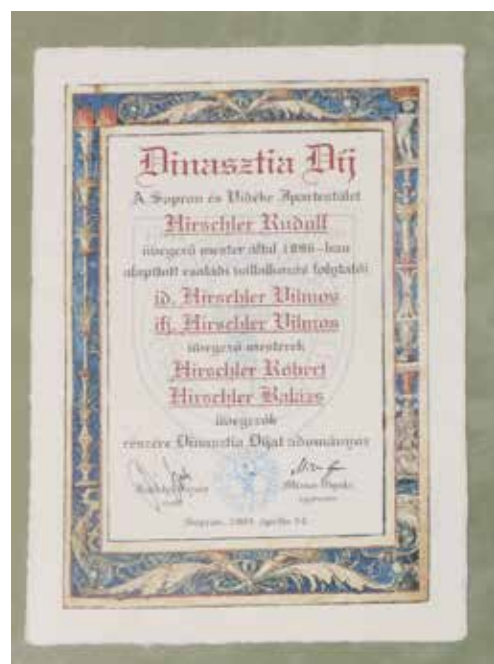
Hirschler üvegesműhely a XIX. században

nült, majd döntően az üveg iparszerű tömegtermelésével vált el egymástól. Ennél fogva az üveg története nagyjából a 19–20. század fordulójáig írható le egységesen; onnantól külön kell beszélnünk az üvegyártásról és az üvegművészetről.

Kevés olyan magyar családi vállalkozás mondhatja el magáról, hogy a XIX. században alapították, ráadásul világégéseket és rendszereket túlélve indulása óta folyamatosan, ugyanabban a városban működik. A soproni Hirschler Üveges családi vállalkozás azonban ilyen, mert az

üveg már a XIX. századtól szorosan összefonódott családuk történetével. Üvegesműhelyüket 1899-ben alapította Hirschler Rudolf, fő tevékenységüket mű- és épületüvegezés képezte. 13 gyermeke közül 4 vitte tovább ezt a mesterséget, köztük Vilmos, akinek fia és unokái is tovább folytatják. A szakma és az iparosság tisztelete apáról fiúra szállt, így most már a negyedik generáció dolgozik, követve a családi tradíciót, folyamatosan megfigyelve a változó korok különböző kihívásainak. „Apám műhelyében és üzletében nőttem fel,

a műhely olyan volt, mint másnak a játszótér” – mondta Hirschler Vilmos, a családi vállalkozás vezetője. „Meg sem fordult a fejemben, hogy ne kövessem édesapám hivatását. Az üveg szeretete arra kötelez bennünket, hogy fejlesszük, megismerjük és alkalmazzuk az üvegyipar megújuló technológiáit és anyagait”. Két fia, Róbert és Balázs is a családi vállalkozásban dolgozik, akiknek ez a műhely volt a második otthonuk, az iskolából sokszor ide jöttek. Az ország történetét tekintve szinte egyedülállónak mondható,

Dinasztia-díj

Róbert, Vilmos és Balázs

hogy családja 117 év óta folytatja ugyanazt a mesterséget, és közben folyamatosan megőrizték önállóságukat. Hogyan tudták megúszni a Rákosi- és Kádár-korszak államcsináló törekvéseit?

„A rendszereken átívelő sikereinkhez több, szerencsésnek mondható tényező is közrejátszott ebben. Először is, Sopron a nyugati határszélen különleges státuszban volt, amolyan zárt övezetnek számított, ahol még a kommunizmus sem érezte annyira a hatását, itt nem

Üveg zuhanykabin egyedi mintával

akartak mindent államosítani. Nem is volt olyan vállalat vagy szövetkezet, amibe a mi üveges tevékenységünk beleillett volna. A műhelyben is csak a család dolgozott, nem mondhatták, hogy kizsákmányolók vagyunk. Próbálkozások ettől még persze voltak. Előfordult az is, hogy már feltették családunkat a teherautóra a kitelepítéskor, amikor valakinek eszébe jutott, hogy ha a Hirschleréket elviszik, ki fogja megcsinálni az ablakokat? Így aztán megmaradhatott a család kezében a vállalkozás, és ez nem volt egyedi Sopronban.

Cégünk fejlődése során felvette fő tevékenységei közé a képkeretezést és az üvegcsiszolást, homokfúvással pedig exkluzív díszüvegeket is tudunk készíteni. Az utóbbi években több

jelentős lépést tettünk a piaci igények minél magasabb szintű kielégítésére: raktárterületünket megnöveltük, így az most már eléri a 200 m²-t, raktárkészletünket kibővítettük, fejlesztettük gépparkunkat, új szállítójárművet vásároltunk. Hazai és külföldi partnereinknek köszönhetően sikerült olyan kapcsolatokat kiépíteni, melyek által az üvegyipar legújabb anyagait, technológiáit tudjuk alkalmazni. 2002-ben megalapítottuk kimondottan viszonteladók ellátására, bútórüvegek gyártására a Hirschler Üvegszervizt, ez amolyan leányvállalatként működik. A cégünk most már nemcsak a bútorigiparnak gyárt polcokat, ajtókat, asztallapokat, hanem üvegbútorok gyártásával és speciális belsőépítészeti üvegekkel – pl. zuhanykabinok, üvegajtók, üvegfalak – is kiegészítettük tevékenységünket. 2005-ben szakmai fejlődésünk pilléreként megszereztük a német BOHLE cég üvegragasztási bizonyítványát.

Foglalkozunk:

- hagyományos épületüvegezéssel – gazdag típusválasztékkal bármilyen szerkezetbe,
- hő- és hangszigetelő épületüvegezéssel – tetszőleges összetétellel és vastagsággal akár $K=0,7$ hőátbocsátási tényezővel,

- hangszigeteléshez gyantás ragasztott üveggel,
- biztonsági üvegezéssel – drótüveggel, ragasztott biztonsági üveggel, edzett biztonsági üveggel, kombinált edzett-ragasztott biztonsági üveggel,
- síküvegek méretre vágásával – gazdag típusválasztékból, a raktáron lévő fajtákból rövid határidőre is,
- homokfújt, savmárt díszüvegekkel – török, német, olasz exkluzív savmárt üvegek és ajtópanelok nagy szín- és mintaválasztékkal,

Tetőablak üvegezése

- homokfújt üvegek készítésével katalógusunkból vagy egyedi elképzelések alapján,
- tűzgátló és hőálló üvegekkel – tűz tovaterjedését gátló üvegek különböző idejű igénybevételre kalibrálva, hőálló, úgynevezett kandallóüvegek 4 mm vastagságban.

BÚTORÜVEGEK, ÜVEGBÚTOROK

A bútór- és üvegyipar régóta szorosan összefonódik. Szinte elképzelhetetlen egy szekrénysor, beépített szekrény, konyhabútor üveg- vagy tükörfelület nélkül. Még jellemzőbb ez napjaink lakberendezésére, amikor is az üveg egyre nagyobb teret hódít magának. Csak egy példa: a konyhabútorok felső és alsó elemei között a csem-

Üvegfal tolóajtóval

peburkolatot gyakran váltja fel üveg falburkolat, amelynek számos előnye közül kiemelkedik a higiénikusság, a könnyű tisztíthatóság és a szinte végtelen színválaszték. Még olyan dolgok sem jelentenek problémát, mint a kapcsoló-és dugaszolóaljzatok kivágása.

A változatos katedrál- és díszüveg-kínálatuk mellett a legfontosabbak a megmunkált üvegtermékek: polcok, ajtók, asztalok stb. Gépeinket és technikai eszközeinket folyamatosan fejlesztjük, hogy minél rövidebb idő alatt minél magasabb minőségű termékekkel láthassuk el megrendelőinket. Napjaink építészetében az üveg egyre nagyobb szerepet játszik, ami talán még inkább vonatkozik a belsőépítészetre. Az üveg egy különleges hőkezelési eljárás (edzés) során olyan fizikai tulajdonságokat kap, amely lehetővé teszi, hogy keret nélküli szerkezeteket építhessünk belőle. A keret nélküli szerkezetek légies hatást keltenek és nagyobb esztétikai élményt nyújtanak. Speciális fémszerelvényekkel rögzítve igen széles körben tudják alkalmazni ezeket az üvegeket, pl. üvegfalak, lengő és nyíló üveгаjtók, tolóajtók, üvegorlát, zuhanykabin, szélfogó, elötető, üveglépcső, üveg

Válaszfal

Üvegbetétes korlát

járófelület. Az üvegezőkkel kapcsolatban a jövőben a legfontosabb elvárás a modern, esetenként számítógép vezérelte vágó-, ragasztó-, csiszoló- és gravírozógépek kezelése, programozása. Az üveg, mint anyag megmunkálási technológiájának fejlődése sem áll meg. Ennek a homokból készült átlátszó, színezhető, törékeny, ugyanakkor biztonságtechnikai tökéletesítése hallatlan színvonalat képviselő anyag a mai belsőépítészetben, a csúcstechnológia képviselőjét látja el.

A lépésálló üveg járófelület 3x10 mm vastag üvegből készül, az üvegorlát pedig észrevétlenül összeragasztott többrétegű üvegből áll, mely töréskor szilánkmentesen és biztonságosan egyben marad. Megszoktuk, hogy az üveg kissé zöldesen átlátszó anyag. Ezt a színt a vastartalom okozza, melyet ma már ki tudnak vonni az üvegből. Így kristálytiszt, tökéletesen színtelen üveget kapnak, mely még ettől az 1–2%-os fényvesztéstől is mentes lesz. Az üveg felületét savmarással, homokfúvással, fazettázással, különböző színes kristályok ráragasztásával, sőt, más szintetikus vagy természetes anyagokkal, akár

HIRSCHLER

fával is összedolgozva különleges, egyedi darabokat vásárolhatunk, készíttethetünk.

Az üveg évszázadokon átívelő élet-tartama, törékeny, mégis időtálló szerkezete miatt örökzöld építészeti anyag marad. „Fontos, hogy lakás vagy üzlet tervezésénél és átalakításánál kérjék ki szakember véleményét, hogy a legegztetikussabb és funkciójában a legmegfelelőbb megoldást találhassuk meg” – mutat rá az üzletember. „Nálunk a tudás, az alapos szakmai ismeretek megléte jelenti a hozzáadott értéket, ez adja cégünk erősségét.” ■

Képek forrása:

Hirschler Vilmos, Pluzsik Tamás

Forrás:

<https://hu.wikipedia.org/wiki/>

Üveggyártás